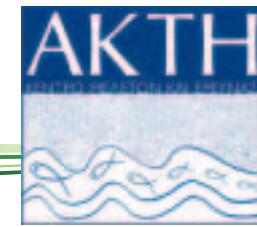

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός Περιβάλλοντος, η Ξενία Ι. Λοϊζίδη, πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός και η Ειρήνη Κυριάκου, μηχανικός Περιβάλλοντος που συμμετέκει στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ARGONAUTS, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και της EuroLife.

Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας, akti@akti.org.cy.

Μια μέρα οι θάλασσες αυτές θα εκδικηθούνε (Ο. Ελύτης)

Mια φορά κι έναν καιρό ήταν μια όμορφη, μαγευτική παραλία. Στην καρδιά ενός μικρού κόλπου με βραχώδη ακρωτήρια, απλωνόταν η πλατιά αμμουδιά με τη χρυσή άμμο, οι καλαμιές έφταναν ώς τη θάλασσα. Ο μόνος πόχος που ακουγόταν ήταν οι χαρούμενες φωνές των κολυμβητών, το κύμα που έσπαζε απαλά στην ακτή και το σύρσιμο των καλαμιών.

Πέρασαν τα χρόνια, και ο δήμος της περιοχής αποφάσισε να "βελτιώσει" αυτόν τον παραδεισένιο κόλπο. Εγινε,

Τη Ξενίας Ι. Λοϊζίδου

λοιπόν, ο παραδεισένιος κόλπος αγνώριστος: ένας τοίχος από βράχια στήθηκε πάνω και κατά μήκος της χρυσής παραλίας, για να στηριχθούν οι χώροι στάθμευσης και τα περίπτερα, τα αυτοκίνητα έφτασαν δίπλα στους λουσόμενους, οι ομπρέλες άπλωσαν πάντού και μουσική από ηχεία αντιλαμένη χαρωπά ολούθε. Όλα αυτά ΠΑΝΩ στη χρυσή αμμουδιά! Έτσι έγιναν τα πράγματα στον Κόλπο των Κοραλλίων, στην Πάφο. Όταν πριν έξι χρόνια είδα τα έργα αυτά, ήταν προφανές ότι ήταν ζήτημα χρόνου πότε θα διαβρωθεί η ακτή. Το έγραψα και το είπα και το λέω από τότε συνεχώς. Δεν έχω μαγικές ικανότητες. Απλά ξέρω τη δυναμική λειτουργία του παράκτιου συστήματος, αυτή είναι η δουλειά μου! Ιδού ένα από παράδειγμα: πετάτε μια μπάλα σε έναν ελεύθερο χώρο. Η μπάλα θα προχωρήσει και σιγά-σιγά θα σταματήσει. Αν όμως πετάξετε την μπάλα πάνω σε έναν τοίχο, η μπάλα θα γυρίσει προς εσάς με μεγαλύτερη δύναμη. Αυτό συμβαίνει και με τα κύματα: όταν η παραλία είναι ελεύθερη από έργα, τότε τα κύματα "αναρριχώνται" στην ακτή, εκτονώντων ομαλά την ενέργειά τους και επιστρέφουν

στη θάλασσα απαλά, αποθέτοντας στην παραλία τους μικρούς κόκκους άμμου που κουβαλάνε. Γι' αυτό και η ακτή στον Κόλπο των Κοραλλίων ήταν τόσο πλατιά και αμμώδης. Φαινόμενα διάβρωσης προσωρινά υπήρχαν και παλαιότερα στην περιοχή, όταν ο καιρός ήταν διατικός, κατευθείαν δηλαδή από την είσοδο του κόλπου. Άλλα, με τις φυσικές διεργασίες, η ακτή εβρισκε

και πάλι την ισορροπία της. Τώρα, με τόσα εμπόδια, δύσκολα επανέρχονται τα πράγματα. Όταν κατασκευάστηκαν οι θωρακίσεις, αυτοί οι βραχώδεις τοίχοι πάνω στην παραλία, το κύμα έχασε τη δυνατότητα ομαλής εκτόνωσης της ενέργειάς του. Άρχισε να χτυπάει πάνω στους βράχους και να ανακλάται πίσω στη θάλασσα, παρασύροντας την άμμο προς τα βαθιά! Για αυτό και αυξήθηκαν τα αμμοκύματα στον πυθμένα της θάλασσας, ενώ ταυτόχρονα μειώθηκε η άμμος στην ακτή και άρχισε μόνιμα πλέον η διάβρωση. Άκουγα την περασμένη Τρίτη στις ειδήσεις του ΡΙΚ για το πρόβλημα της διάβρωσης στον Κόλπο των Κοραλλίων, και ότι το δημοτικό συμβούλιο δεν θα καθίσει με σταυρωμένα χέρια, και ότι θα φέρουν άμμο από λατομεία ή θα αναρ-

ροφούν άμμο από το βυθό της θάλασσας. Πώς μπορεί κάποιος να προτείνει θεραπεία σε μια ασθένεια πριν διαγνώσει τι ασθένεια είναι; Ξέρετε κανένα γιατρό που θεραπεύει τα συμπτώματα χωρίς διάγνωση; Πώς λοιπόν ανακοινώνονται λύσεις και μέτρα, χωρίς να είναι σαφείς οι λόγοι που δημιουργήσαν το πρόβλημα; Αν δεν αντιμετωπιστεί το αίτιο, ας βάλουν εκατομμύρια κυβικά άμμου στην ακτή - η διάβρωση θα είναι εκεί! Και αν βάλουν υλικά από λατομείο, εκεί να δείτε τι έχει να γίνει: έτσι όπως λειτουργεί η παράκτια δυναμική στον Κόλπο των Κοραλλίων, η θολούρα από τη μούθη (άργιλο), που έστω και σε μικρές ποσότητες έχουν τα λατομικά υλικά, θα μείνει για πάντα εκεί! Η άγνοια δεν μπορεί να αποτελεί απαλλακτικό ευθυνών. Κατ αυτό δεν αφορά μόνο τον Δήμο της Πέγειας: είναι μεγάλη η άγνοια των τοπικών μας αρχών στα θέματα που αφορούν την παράκτια ζώνη. Ταυτόχρονα είναι μεγάλη και η έλλειψη ενδιαφέροντος τους για επιμόρφωση στα θέματα αυτά! Δεν γίνεται να κατασκευάζονται έργα πάνω στην άμμο ως να είναι χερσαία: παραλιακοί πεζόδρομοι πάνω σε τοίχους αντιστήριξης, περίπτερα και άλλα φαιδρά (δεν θα πώ τίποτα σήμερα για τη λαγνεία των τοπικών αρχών με τους κυματοθραύστες)! Δεν γίνεται να ζητούνται ακτομηχανικές μελέτες για να ρίξει κανείς ένα μικρό πλωτό στη θάλασσα, και να μην υποχρεούνται σε τέτοιες μελέτες οι δήμοι όταν επεμβαίνουν πάνω στην παραλία! Η ακτή είναι ο αποδέκτης των έντονων θαλασσιών φορτίσεων. Και αν δεν ληφθεί υπόψη ο μηχανισμός του παράκτιου κυματισμού, είναι σίγουρο ότι θα υπάρξουν προβλήματα. Όσο δεν το καταλαβαίνουν αυτό οι τοπικές αρχές και οι αρμόδιοι, τόσο τα προβλήματα των ακτών μας θα πολλαπλασιάζονται. Οι θάλασσες ήδη μας εκδικούνται.

ZΩ!

Σε έναν τόπο όπου οι τοπικές αρχές νοιάζονται για τα δάσοντας του αόρατου!

Μια ενημερωτική συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου στην ανακαινισμένη αίθουσα Γιώργος Σερέρης στην Παλιά Αγορά Πλαττών στο πλαίσιο του έργου JUNIPERCY (LIFEIO NAT/CY/717) που υλοποιείται με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE+ και έχει ως κεντρικό σκοπό την προώθηση της μακροχρόνιας διατήρησης των ενδημικών δασών της Μεσογείου με Juniperus (Αράστος). Συνεργάζονται το Τμήμα Δασών, το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Πανεπιστήμιο Frederick, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και AKTI Κέντρο Μελετών και Έρευνας.

Η συνάντηση διοργανώθηκε από την AKTI σε συνεργασία με το κοινοτικό συμβούλιο Πλαττών και είχε ως στόχο να ενημερωθούν οι κοινότητες που γειτνιάζουν με τις υπό μελέτη περιοχές, ώστε να μπορέσουν να συμμετέχουν και να επωφεληθούν από την υλοποίησή του έργου. Συμμετείχαν πέραν των 50 ατόμων, πρόεδροι κοινοτήτων που γειτνιάζουν με το Δαστικό Πάρκο Τροούδους και της περιοχής Μαδαρή-Παπούτσα, όπως και άλλοι κοινωνικοί εταί-

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ...

στην "παιχνιδιάρικη" καρδιά της Λευκωσίας

Για δεύτερη χρονιά διοργανώνεται φέτος το Κυνήγι Θησαυρού "Επί ποδός" στην καρδιά της Λευκωσίας. Αύριο, 22 Απριλίου, στις 10:30 το πρωί στην αυλή της Φανερωμένης. Το κυνήγι διοργανώνει ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Επιμετρητών Οικονομολόγων

Κατασκευών Κύπρου με συνδιοργανωτή την AKTI. Είναι αφιερωμένο στους Ολυμπιακούς Αγώνες και τα έσοδα θα διατεθούν στον Παγκύπριο Σύνδεσμο για Αποτιμό. Είναι πολύ ωραίες αυτές οι δράσεις!

ΕΛ

ΚΔ